

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 6Co/24/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6119364647
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 06. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrea Galdunová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2021:6119364647.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Andrey Galdunovej a sudkýň JUDr. Moniky Koščovej a JUDr. Viktórie Midovej v spore žalobcu: Q.. I. Z., narodený XX.XX.XXXX, bytom v N. W., W. XX, zastúpeného JUDr. Jurajom Fúzerom, advokátom, so sídlom v Trebišove, M.R. Štefánika 1256/22, proti žalovanej: I.. Q. Z., narodená XX.XX.XXXX, bytom v R., L. C. XX, zastúpenej JUDr. Pavlom Piovarčim ml., advokátom, so sídlom v Košiciach, Štúrova 20, o zaplatenie 2.473,07 € s príslušenstvom, o odvolaní žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Košice II zo dňa 17.12.2020, sp. zn. 25C/78/2019

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok Okresného súdu Košice II zo dňa 17.12.2020, č. k. 25C/78/2019-234 vo výroku I., ktorým súd uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi 1.500,50 € s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 1.500,50 € od 10.08.2019 do zaplatenia, všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku a vo výroku III., ktorým vyslovil, že žalobca má voči žalovanej právo na náhradu trov konania v rozsahu 21,20 %.

O d m i e t a odvolanie proti výroku II., ktorým súd v prevyšujúcej časti žalobu zamietol.

Žalobca m á proti žalovanej nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Košice II (ďalej len súd prvej inštancie alebo súd) rozsudkom zo dňa 17.12.2020 č.k. 25C/78/2019-234 uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi 1.500,50 € s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 1.500,50 € od 10.08.2019 do zaplatenia, všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku (výrok I.). V prevyšujúcej časti žalobu zamietol (výrok II.) a vyslovil, že žalobca má voči žalovanej právo na náhradu trov konania v rozsahu 21,20 % (výrok III.).

2. Rozhodol tak o žalobe žalobcu, ktorou sa domáhal, aby súd zaviazal žalovanú na zaplatenie sumy 2.473,07 € s 5 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 2.473,03 € od 10.08.2019 do zaplatenia a náhradu trov konania. Nárok si uplatnil titulom bezdôvodného obohatenia.

3. Vykonaným dokazovaním vzal za preukázané, že manželstvo strán sporu bolo rozvedené rozsudkom Okresného súdu Košice II sp.zn. 23P/136/2016 zo dňa 01.12.2017, ktorý v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Košiciach sp.zn. 8CoP/198/2018 nadobudol právoplatnosť dňa 06.01.2019. Ďalej vzal za preukázané, že žalobca je výlučným vlastníkom 1 a pol izbového bytu č. 8 na ulici N. XX v R., ktorý je zapísaný na LV č. XXXXX, na základe kúpnej zmluvy zo dňa 07.03.2012. Žalobca si uplatnil nárok voči žalovanej titulom bezdôvodného obohatenia, výška ktorého pozostáva z výšky poplatkov za energie správcovi bytu spoločnosti Byfos s.r.o. za obdobie od 06.01.2019 do 31.01.2019 vo výške 38,26 € a za mesiace február až máj 2019 po 45,66 €, za obdobie od 01.06.2019 do 15.06.2019 vo výške

22,83 € a poplatok za službu Antik Telekom s.r.o. za žalované obdobie od 06.01.2019 do 15.06.2019, pričom poplatok predstavoval 17,92 € a následne bol zvýšený na sumu 19,92 €. Ďalej si žalobca uplatnil od žalovanej nárok za užívanie bytu bez právneho dôvodu, nakoľko po rozvode manželstva žalovaná bývala v byte vo výlučnom vlastníctve žalobcu. Žalobca od nej požaduje náhradu zodpovedajúcu výške trhového nájmu bytu vo výške 400 € mesačne.

4. Listom zo dňa 03.08.2016 žalobca vyzval žalovanú na vypratanie bytu v jeho vlastníctve do 20.08.2016. Listom zo dňa 25.06.2019 žalobca prostredníctvom právneho zástupcu vyzval žalovanú, aby mu uhradila trhovú cenu nájmu za byt v jeho vlastníctve a uhradila poplatky za internet, energie a nájomné do rozvodu a po rozvode, ktoré vyčíslil v sume 400 € mesačne. Zároveň ju upozornil na výzvu zo dňa 05.02.2019, aby byt vypratala do 28.02.2019 a kľúče odovzdala žalobcovi. Podľa kópie poštových doručeníek predložených žalobcom predmetná výzva bola žalovanej doručovaná na adresy N. XX, R., I. XXX N. W. a N. Č. R. - P.. Listom zo dňa 12.08.2019 Miestny úrad Mestskej časti Košice - Západ oznámil žalobcovi, že žalovaná zásielku neprevzala a táto bola uložená od 25.07.2019 do 09.08.2019. Žalobca v konaní predložil žalobu o vypratanie bytu podanú na Okresný súd Košice II zo dňa 05.03.2019, ktorou sa domáhal od žalovanej vypratania bytu č. 8 na N. XX G. R.. Poukázal na skutočnosť, že dňa 01.03.2019 vymenil v byte zámok, lebo sa nevedel do bytu dostať, avšak následne žalovaná 04.03.2019 na byte vymenila zámok opätovne. Žalobca predložil v konaní e-mailovú komunikáciu zo dňa 01.07.2019, v zmysle ktorej žalovaná oznámila žalobcovi, že sa odsťahovala z bytu vo vlastníctve žalobcu k 31.05.2019. V e-mailovej komunikácii zároveň uviedla, že fabka a kľúče sú jej, môže si žalobca vymeniť zámok a fabku jej vrátiť. Byt vo vlastníctve žalobcu od 01.06.2019 neužíva a vypratala z neho veci. Žalobca v konaní predložil ceny prenájmov bytov v lokalite Košice - Západ uverejnené realitnými kancelármi, z ktorých vyplýva ponuka na prenájom 1,5 izbového bytu na sídlisku R. na ulici L. za sumu 400 € za mesiac, ponuka je k dátumu 18.06.2019. Žalobca predložil aj mesačný zálohový predpis platieb za byt v jeho vlastníctve, z ktorého vyplývajú mesačné zálohové platby vo výške 45,66 €, ako aj zmluvu o zriadení a poskytovaní pripojenia k sieti internet so spoločnosťou Antik, s.r.o., z ktorej vyplýva cena poplatku za mesačné služby 17,92 €. Z predloženého výpisu z účtu vyplýva, že od januára do júna 2019 boli za služby Antik Telekom poplatky vo výške 19,92 € a platby spoločnosti Byfos od januára do júna 2019 po 45,66 € mesačne. Zo žalovanou predložených listinných dôkazov platobný doklad SIPO vyplývalo, že uhrádzala za byt poplatky za elektrinu, rozhlas a televíziu, ako aj plyn v mesiaci január 2019 v sume 31,64 €, v mesiaci február 2019 vo výške 19,64 €, v mesiaci marec 2019 vo výške 19,64 €, v mesiaci apríl 2019 vo výške 13,40 € a v mesiaci máj 2019 vo výške 4,64 €.

5. Právne vec posúdil podľa § 126, § 451 a § 456 Občianskeho zákonníka (ďalej len OZ).

6. Súd dospel k záveru, že medzi stranami sporu neboli sporné skutočnosti ohľadne toho, že žalobca je vlastníkom bytu č. 8 na Markušovej 13 v Košiciach a manželstvo strán sporu bolo právoplatne rozvedené 06.01.2019. Tvrdenie žalobcu, že byt vo vlastníctve žalobcu žalovaná užívala, potvrdila samotná žalovaná svojou výpoveďou, keď uviedla, že byt s maloletým synom užívala reálne do 31.01.2019, následne v byte mala až do 31.05.2019 veci, ako aj veci maloletého dieťaťa a v byte sa zdržiavala za účelom styku žalobcu s maloletým dieťaťom, pričom nepoprela tvrdenie žalobcu, že kľúče od bytu v jeho vlastníctve žalobcovi reálne odovzdala 15.06.2019. Žalovaná potvrdila skutočnosť, že k výmene zámku na byte žalobcu došlo v septembri 2019 po tom, čo zámok vymenil sám žalobca na byte. Skutočnosť, že žalobcovi odovzdala žalovaná kľúče od bytu, ktoré by korešpondovali so zámkom v byte žalobcu, táto v konaní nepreukázala, pričom žalovaný uviedol, že mu boli zaslané kľúče, ktorými sa nevedel dostať do bytu vo svojom vlastníctve. Žalovaná zároveň výpoveďou potvrdila, že po výmene zámky na byte vo vlastníctve žalobcu v marci 2019 opätovne vymenila zámok na byte. Súd uveril tvrdeniu žalobcu, že tento sa v byte nezdržiaval a až do odovzdania kľúčov do 15.06.2019 žalovanou byt neužíval, vzhľadom na jeho obavy z možného obvinenia žalovanou v trestnom konaní, ku ktorému došlo jednak samotným podaním návrhu na trestné stíhanie už v roku 2016, čo potvrdzujú aj listinné dôkazy predložené žalobcom v konaní (zápisnica o jeho výsluchu pred OO PZ Košice zo dňa 11.04.2016, rozhodnutie Okresného úradu, odbor všeobecnej vnútornej správy zo dňa 07.10.2016, ktorému bola vec postúpená) a okolnosť, že zo strany žalovanej dochádzalo aj po rozvode k podaniu trestného oznámenia na žalobcu, potvrdila samotná žalovaná vo svojej výpovedi na pojednávaní dňa 03.12.2020. Skutočnosť, že žalobca v rozhodnom žalovanom období riadne užíval byt v jeho vlastníctve, nepreukazuje tvrdenie žalovanej, že v byte sa nachádzali veci žalobcu, prípadne nedojedené potraviny, zmizol doklad o vyúčtovaných plneniach za byt, ktorý sa v byte nachádzal, tieto žalobkyňou ani neboli preukázané, realizácia styku žalobcu s maloletým dieťaťom nepreukazuje riadne užívanie bytu za celú žalovanú dobu

žalobcom. Na základe uvedeného súd uzavrel, že žalovaná po rozvode manželstva strán sporu od 06.01.2019 do 15.06.2019 užívala byt vo vlastníctve žalobcu, v byte žalobcu sa nachádzali jej veci a byt riadne odovzdala odovzdaním kľúčov až dňa 15.06.2019. Samotné oznámenie elektronickou formou žalovanou, že byt opustila 30.05.2019 a žalobca si môže vymeniť zámok na dverách bytu nie je riadnym odovzdaním bytu zo strany žalovanej.

7. Súd uviedol, že žalovanej po rozvode manželstva strán sporu nevzniklo v byte vo vlastníctve žalobcu ani odvodené právo bývania k bytu v jeho vlastníctve a ani právo na zabezpečenie náhradného ubytovania zo strany žalobcu. Užívaním bytu až do riadneho odovzdania žalovanou vzniklo žalovanej voči žalobcovi z dôvodu neuhrádzania nájomného zodpovedajúceho trhovej cene nájmu, ako aj zálohových platieb za služby bezdôvodné obohatenie. Súd konštatoval, že aj v prípade, že by žalovanej vzniklo právo na náhradné ubytovanie zo strany žalobcu a toto by malo byť zabezpečené formou nájmu bytu, žalovaná by bola povinná uhrádzať trhovú cenu nájmu prenajímateľovi bytu. O skutočnosti, že žalovaná si bola vedomá povinnosti uhrádzať nájomné žalobcovi, svedčí aj skutočnosť, že sama žalobcu vyzývala na uzatvorenie nájomnej zmluvy, prípadne na odkúpenie bytu. Súd mal za to, že žalobca v konaní dostatočne preukázal výšku požadovaného nájomného predložením ponuky prenájmov bytu v lokalite, kde sa nachádza byt žalobcu realitnými kancelármi, ktoré ponuky zohľadňujú trhovú cenu nájmov bytu v uvedenej lokalite. Z ponuky realitnej kancelárie predloženej žalobcom v konaní vyplýva výška nájmu 400 € mesačne, avšak zároveň nevyplýva okolnosť, že mimo takto stanovenej výšky mesačného nájomného, by mali byť uhrádzané osobitne zálohové platby za byt správcovi bytu, prípadne platby za média (elektrina a plyn, rozhlas, internet).

8. Na základe uvedeného súd uzavrel, že žalovaná užívala byt vo vlastníctve žalobcu od 06.01.2019 do 15.06.2019 bez právneho titulu, pričom žalobcovi vznikol nárok na bezdôvodné obohatenie voči žalovanej vo výške trhovej hodnoty nájomného ním preukázanej, v ktorom by bola zahrnutá cena zálohových platieb na správu bytu a média. Z výšky takto určeného nájomného 400 € mesačne v uvedenom období súd odpočítal relevantnú časť trhovej ceny nájomného, na ktorú by musel prispievať samotný žalobca na maloleté dieťa strán sporu, ktoré byt užívalo spolu so žalovanou, t.j. z trhovej ceny nájmu za obdobie od 06.01.2019 do 15.06.2019 zo sumy 2.123 € súd odrátal 1/4-inu nákladov, na ktorú by žalobca musel prispievať za maloletého syna strán sporu, t.j. sumou 530,75 € (v ktorej by boli zahrnuté aj zálohové platby za byt pripadajúce na maloleté dieťa, ktoré už realizoval). Následne zo sumy 1.593,50 € súd odrátal platby žalovanej v uvedenom období za elektrinu, plyn a rozhlas, ktoré predstavujú 92,96 €, a na základe uvedeného súd zaviazal žalovanú na úhradu bezdôvodného obohatenia vo výške 1.500,50 €. V prevyšujúcej časti súd žalobu žalobcu ako nedôvodnú zamietol, keďže nárok v prevyšujúcej časti nemal za preukázaný.

9. S poukazom na ust. § 517 ods. 2 OZ a § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z. zaviazal žalovanú na zaplatenie úrokov z omeškania. Vychádzal z toho, že žalobca v konaní preukázal, že žalovanej bola doručená výzva na úhradu dlžných úhrad nájomného a zálohových platieb za byt listom zo dňa 25.06.2019. Miestnym úradom MČ Košice - Západ bol právnomu zástupcovi žalobcu oznámené, že zásielku vracia späť, nakoľko žalovanou nebola v odbernej lehote vyzdvihnutá, t.j. v lehote do 09.08.2019. Žalovaná sa tak dostala do omeškania od 10.08.2019, a preto súd zaviazal žalovanú na úhradu úrokov z omeškania z bezdôvodného obohatenia od tohto dátumu, t.j. 10.08.2019.

10. O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1,2 CSP. Žalobca mal voči žalovanej úspech vo veci v rozsahu 60,60 % a žalovaná v rozsahu 39,40 %, súd priznal žalobcovi voči žalovanej právo na náhradu trov konania v rozsahu 21,20 % (60,60 - 39,40).

11. Proti tomuto rozsudku podala žalovaná odvolanie z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. f/, h/ CSP a navrhla, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že žalobu zamietla. Žalovanej priznal nárok na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

12. Napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie považovala za nesprávny a nesúhlasila s ním. Uviedla, že súd vo svojom postupe neprímerane favorizoval skutočnosti prezentované v konaní žalobcom, hoci veľakrát sa jednalo iba o skutočnosti tvrdené, no rozhodne nie preukázané. Súd opomenul ňou uvádzané skutočnosti, neprihliadol na ňou predložené dôkazy, resp. tieto neposúdil správne. Žalovaná uviedla, že súd nesprávne vymedzil časový úsek, v rámci ktorého mala údajne užívať byt žalobcu. Súd konštatoval, že po rozvode manželstva od 06.01.2019 do 15.06.2019 užívala byt vo vlastníctve žalobcu. Tento

záver považuje za nesprávny, resp. zmätočný. Zo samotnej žaloby žalobcu totiž vyplýva, že tento dňa 01.03.2019 vymenil na spornom byte zámky, a teda disponoval prístupom do predmetnej nehnuteľnosti. V odôvodnení napadnutého rozhodnutia však zmienka o tejto zásadnej skutočnosti úplne absentuje, súd na ňu neprihliadol. V opačnom prípade by nemohol dospieť k záveru, že byt užívala do 15.06.2019. Ďalší nesprávny záver súdu je v tom, že ustálil, že byt žalovaná užívala až do 15.06.2019 a žalobca tento byt neužíval. Nie je zrejme na základe čoho súd dospel k tomuto záveru, keď sám žalobca priznal výmenu zámkov dňa 01.03.2019, čím získal možnosť byt užívať a mať do neho prístup. Súd si na jednej strane osvojil účelové tvrdenie žalobcu, že do bytu nechodil pre obavy, že ho obviní zo spáchania trestného činu, na druhej strane však súdu uniklo, že napriek prezentovaným obavám tieto nebránili žalobcovi napr. 01.03.2019 prísť do bytu a realizovať výmenu zámkov, čo žalobca sám priznáva. Dôvodom prečo žalobca nemal obavy z jej prítomnosti v byte dňa 01.03.2019 je skutočnosť, že žalovaná predmetný byt od 31.01.2019 neužívala. Dňa 30.01.2019 na ňu žalobca privolať hliadku PZ, pretože ich spoločný maloletý syn s ním odmietol ísť vonku na prechádzku a zároveň žalobca odmietol tráviť čas so synom v byte. Po tomto incidente sa žalovaná odsťahovala z bytu žalobcu do rodičovského bytu na sídlisku Nad Jazerom, kde počnúc uvedeným dátumom spolu so synom bývala, a žalobca o tom mal vedomosť, keďže tam syna navštevoval. O tejto skutočnosti predložila dôkaz, a to čestné vyhlásenie svojich rodičov Petra Miňa a Marty Miňovej zo dňa 05.11.2020, z ktorých okrem iného vyplýva, že jej a maloletému synovi poskytli počnúc februárom 2020 bývanie v ich byte. Uvedená skutočnosť nenašla odraz v odôvodnení napadnutého rozsudku, súd prvej inštancie tento dôkaz nepochopiteľne opomenul, nevysporiadal sa s ním a nezohľadnil ho v rámci svojho rozhodnutia. Poukázala tiež na vyjadrenia žalobcu na pojednávaní dňa 03.12.2020, kedy na priamu otázku súdu, či vie preukázať, že žalovaná v danom období bývala v byte, uviedol iba všeobecné tvrdenie, že to vyplýva zo spisu, avšak žiadny konkrétny dôkaz neoznačil a neprezentoval. Žalobca na pojednávaní dňa 03.12.2020 uviedol, že nedisponoval kľúčmi od bytu, ani pred výmenou zámkov dňa 01.03.2019. Uvedenú skutočnosť žalovaná vyvrátila priamo na pojednávaní, kedy súdu predložila list spolu s podacím lístkom, z ktorého vyplynulo, že žalobcovi v roku 2016 zaslala poštou kľúč od bytu. Je teda zrejme, že žalobca disponoval prístupom do bytu aj v období pred rozvodom, avšak súd na túto skutočnosť nerefletoval. Namiesto toho uzavrel, že žalovaná ničím nepreukázala skutočnosť, že odovzdala kľúče žalobcovi, ktoré by korešpondovali so zámkom v byte žalobcu a znovu si nepochopiteľne osvojil ničím nepodložené tvrdenie žalobcu o tom, že mu boli síce zaslané kľúče, avšak s tými sa nevedel dostať do bytu.

13. Žalovaná sa nestotožnila so záverom súdu, akým spôsobom ustálil výšku mesačného nájmu za byt, obdobný žalobcovmu bytu na sumu 400 € mesačne. Skutočnosť, že žalobca v konaní predložil ponuky na prenájom iných bytov v totožnej lokalite v žiadnom prípade nepreukazuje dôvodnosť jeho požiadavky ohľadne výšky nájmu jeho vlastného bytu. Mala za to, že súd postupoval nesprávne, ak určil výšku nájomného za byt žalobcu, len s poukazom na predložené cenové ponuky z realitných kancelárií na iné nehnuteľnosti. V tomto smere súd vôbec neskúmal kvalitatívne atribúty bytu žalobcu, t.j. či by bolo dôvodné zo strany žalobcu na jeho nehnuteľnosť požadovať sumu nájmu 400 € mesačne. Naviac vychádzať z cenovej ponuky pri určovaní ceny nájmu považuje žalovaná za nesprávne, keďže z uvedenej cenovej ponuky už nie je možné zistiť, či k prenajatiu predmetnej nehnuteľnosti skutočne za danú sumu došlo, resp. za akú sumu došlo k prenájmu nehnuteľnosti. Pri určení výšky nájmu za nehnuteľnosť žalobcu súd pochybil primárne už v tom, že pri určovaní výšky nájmu vychádzal z tzv. trhových cien. Súd však opomenul aj zásadnú skutočnosť vyplývajúcu z rozsudku Okresného súdu Košice II sp.zn. 23P/136/2016, ktorým bolo manželstvo rozvedené. V rozhodnutí súdu bola totiž vyživovacia povinnosť žalobcu určená na nižšiu sumu, než by mal žalobca riadne uhrádzať, a to z dôvodu zohľadnenia skutočnosti, že sám žalobca v danom konaní prezentoval návrh, aby so synom obývali jeho byt, pričom bude uhrádzať iba minimálne náklady, pričom náklady pripadajúce na syna bude znášať sám žalobca. Uvedené skutočnosti boli súdom zohľadnené pre určenie výšky vyživovacej povinnosti žalobcu voči synovi. Z uvedeného dôvodu preto nepovažuje za správne, aby pri určovaní výšky údajného bezdôvodného obohatenia bola východiskovou sumou práve trhovú sumu, keďže táto je v tomto konkrétnom prípade v zásade irelevantná. Súd dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam aj z dôvodu, že neakceptoval ňou tvrdené skutočnosti a dôkazy, z ktorých vyplynulo, že žalobca mal v rozhodnom období prístup do spornej nehnuteľnosti, v tejto sa zdržiaval, dôkazom čoho boli veci žalobcu, ktoré sa v byte nachádzali, nedojedené potraviny, manipulácia so zariadením bytu, ročné vyúčtovanie nákladov za byt od správcu, ktoré zmizlo a podobne. Podľa názoru súdu tým žalovaná nepreukázala skutočnosť, že žalobca mal do bytu prístup a tento mal možnosť užívať. Sám však nevysvetlil, prečo neuveril jej tvrdeniam, keď na druhej strane tvrdeniam žalobcu častokrát bez akéhokoľvek dôkazu súd v celom rozsahu uveril a považoval ich za preukázané.

14. Žalovaná zároveň poukázala na to, že súd vec právne posudzoval podľa ustanovení § 451 OZ, t.j. právne posúdil ako bezdôvodné obohatenie, s čím sa nestotožnila. Zotrvála na svojich vyjadreniach, že nároky žalobcu je potrebné posúdiť v rovine ich rozporu s dobrými mravmi tak, ako to stanovuje § 3 ods. 1 OZ. Podľa jej názoru súd mal povinnosť posúdiť, či konanie žalobcu, ktorý realizoval výkon svojho subjektívneho práva - vlastníckeho práva vo všetkých jeho zložkách najmä v zložke právo vec užívať, je v súlade s dobrými mravmi, a výsledok tohto posúdenia v odôvodnení rozsudku stranám sporu náležite vysvetliť, čo sa však nestalo. Pokiaľ by súd detailne posúdil nárok žalobcu aj v rovine jeho súladu, resp. rozporu s dobrými mravmi, musel by celkom jednoznačne dospieť k záveru, že nárok žalobcu vnímaný v širších súvislostiach a to najmä rozvratu spolužitia, existencie spoločného maloletého dieťaťa, ktoré nehnuteľnosť žalobcu obývalo spolu s ňou, príslubu, resp. návrhu žalobcu, aby jeho nehnuteľnosť užívali, čo malo byť zohľadnené pre určenie výšky vyživovacej povinnosti žalobcu voči maloletému synovi, celkom jednoznačne odporuje základným zásadám morálky a je potrebné ho vnímať minimálne ako neetický, resp. šikanózný. Žalovaná zopakovala, že žalobca zneužil celkovú situáciu, kedy jednak nebol obmedzovaný vo výkone vlastníckeho práva k svojej nehnuteľnosti, keďže do nej mal prístup, ale sa v nej nezdržoval a zároveň akceptoval stav, že sa v byte prechodne zdržiava žalovaná s maloletým synom v čase, kedy mal žalobca realizovať súdom určený styk s maloletým synom. Dodala, že žalobca ani v súčasnosti predmetnú nehnuteľnosť neobýva, v byte sa zdržiava iba občasne, preto deklarovanie naliehavej potreby vypratania bytu a tvrdenia obmedzovaní vo výkone vlastníckeho práva boli od počiatku iba účelové a nie skutočné. Preto mal súd skúmať, či požiadavka žalobcu na vypratanie bytu, resp. následne na úhradu žalovanej sumy titulom bezdôvodného obohatenia bez toho, aby zabezpečil jej a synovi bytovú náhradu nie je v rozpore s dobrými mravmi v zmysle § 3 ods. 1 OZ. Žalovaná zároveň zastáva názor, že popri posúdení konania a nároku žalobcu v otázke jeho súladu s dobrými mravmi bolo úlohou súdu prvej inštancie tiež posúdiť otázku povinnosti žalobcu zabezpečiť jej a synovi bytovú náhradu. Zotrvála na názore, že zánikom manželstva rozvodom nebol žalobca oprávnený od nej spravodlivo požadovať, aby byt na N. ulici opustila, a to najmä s akcentom na skutočnosť, že v ňom bývala spolu s ich maloletým synom, kde ho žalobca navštevoval, stretával sa s ním a trávil s ním čas. Napriek zániku odvodeného práva užívať nehnuteľnosť žalobcu v spojení so skutočnosťou, že v OZ nie je explicitne upravený nárok na bytovú náhradu rozvedeného manžela, ktorému rozvodom manželstva zanikol právny dôvod užívania bytu vo vlastníctve druhého manžela, s poukazom na ustálenú judikatúru všeobecných súdov zastáva názor, že jej právne postavenie v súvislosti so zánikom právneho dôvodu užívania žalobcovej nehnuteľnosti malo byť súdom posudzované analogicky podľa § 713 OZ, ktoré upravuje právne vzťahy obsahovo najbližšie. S týmito skutočnosťami sa mal súd v konaní náležite vysporiadať a svoj právny názor rozsudku náležite odôvodniť, čo sa nestalo. Zároveň poukázala na to, že sporové strany majú nárok na dostatočne odôvodnený rozsudok, pričom poukázala na rozhodovaciu prax v tejto otázke.

15. Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu žalovanej uviedol, že žalovaná v odvolaní síce namieta, že došlo k nesprávnym skutkovým zisteniam v rámci zákonného súdneho konania a predložených dôkazov, avšak súd ani k iným zisteniam nemohol dôjsť. Odvolanie je založené na účelovom vytrhávaní veci z kontextu, manipuláciou s faktami a preukázanými dôkazmi. Žalovaná tvrdila, že od rozvodu byt neužívala vôbec, keď zistila, že 30.01.2019 bola v byte policajná hliadka, zrazu tvrdí, že až od 31.01. byt neužívala. Napriek jej tvrdeniam 04.03.2019 vymenila zámok na dverách, neskôr žalobcovi cez svojho právneho zástupcu oznámila, že sa vystaňuje do 30.06.2019. Následne mu oznámila písomne, že 30.05.2019 opustila byt a 15.06.2019 mu odovzdá kľúče. Neskôr tvrdila, že tam mala iba uložené veci potom, že vraj bola v byte iba, keď mal prísť žalobca po dieťa. Všetky tieto skutočnosti sú dokladované v spise. Žalovaná tvrdila, že žalobca mal prístup do bytu do 01.03.2019, lebo mal žalobca vtedy vymeniť zámok. Zámok musel žalobca vypáčiť a vymeniť, lebo sa nevedel dostať do bytu ako uviedol aj vo svojich písomných vyjadreniach. Predložil SMS a e-mail z tohto dňa adresovaný žalobkyni, kde uviedol, že musel vymeniť zámok, lebo sa nevedel dostať do bytu, žalovaná tieto správy nijako nerozporovala. Žalovaná dopredu vedela, že 01.03.2019 žalobca vymení zámok, lebo o tom ju písomne informoval. Žalovaná sama svojím tvrdením dosvedčila, že až 01.03.2019 žalobca získal prístup do bytu výmenou zámku. Ďalej však neuviedla skutočnosti, že ona opätovne vymenila zámok a žalobca potom kľúčmi od bytu nedisponoval. Opätovnú výmenu zámkov žalovaná potvrdila na súde, ale aj na polícii ako dôkaz je v spise upovedomenie OÚ č. OÚK - OVVS2-2019/022032 z 10.04.2019. Žalovaná opiera svoje tvrdenie, že byt neužívala jediným dôkazom, a to čestnými prehláseniami svojich rodičov, ktorí jej údajne poskytli bývanie, ale netvrdia, že tam aj bývala. Z pohľadu žalobcu sa jedná o účelové konanie rodičov a okresný súd správne vyhodnotil tieto čestné vyhlásenia. Nie je pravdou, že žalobca navštevoval syna v byte jej

rodičov a žalovaná sama tvrdí, že bola v byte žalobcu iba keď sa mal realizovať styk, pričom byt stále užívala. Stretávania so synom sú predmetom spisu sp.zn. 14Em/1/2019, kde sama žalovaná tvrdí, že bola stále iba v spornom byte, keď mal prísť žalobca na styk. K tvrdeniu žalovanej, že žalobca mal kľúč od bytu od roku 2016, keď mu mala kľúč poslať poštou, žalobca uviedol, že nejaký list s kľúčom od žalovanej dostal, ale kľúč nebol od jeho bytu. Účelový list nie je dôkaz, že mal prístup do bytu tak, ako tvrdí žalovaná. Žalobca trval na svojom vyjadrení, že do bytu nemal prístup, čo bolo preukázané aj inými dôkazmi. Žalovaná namietala výšku nájmu až teraz, pričom na pojednávaní túto sumu nenamietala. Nezdiala názor žalovanej, že trhové ponuky realitných kancelárií nekorešponujú so skutočnou výškou nájmu. Uviedol, že bola zvolená najnižšia cena nájmu ako bola ponúkaná za podobné byty v lokalite. Jeho byt bol t.č. kompletne zariadený, t.j. kuchynská linka so všetkými spotrebičmi, gauč, televízor, práčka, manželská posteľ, šatník atď. Žalovaná tvrdila, že v rozvodovom konaní žalobca prezentoval návrh, aby žalovaná obývala jeho byt. Žiaden takýto návrh žalobca žalovanej nikdy nedal a ani sa nenachádza v uvedenom spise. Žalovaná tvrdí, že byt obývala aj s ich maloletým synom, ku ktorému má určenú vyživovaciu povinnosť. Okresný súd napriek tomu odpočítal štvrtinu nákladov na syna, ktoré mu neboli priznané. Žalovaná tvrdí, že jej súd neuveril, keď tvrdila, že v byte žalobca nechával svoje veci, nedojedené potraviny, že manipuloval so zariadením. Tieto tvrdenia považuje žalobca za klamstvo a nie sú ničím podložené a neboli preukázané, do bytu nemá ani nemal prístup. Pokiaľ sa žalovaná odvoláva na dobré mravy, žalobca uviedol, že sama žalovaná ich nedodržiava. V byte bývala od roku 2016 a neuhrádzala ani nájomné, napriek jeho výzvam. Potom, ako sa odsťahovala, mu kompletne a neoprávnene vypratala celý byt, čo považuje za neetické. Žalovaná tvrdí, že jej posielal zásielky do sporného bytu na adresu jej trvalého pobytu, t.j. Mestská časť R. - P. a k jej rodičom. Keďže mu odmietala prebrať poštu, písomnosti jej posielal na tri rôzne adresy, aby sa nemohla vyhovárať, ako aj v tomto prípade, že jej vraj vyberal zásielky z poštovej schránky. Zásielky jej z poštovej schránky nevyberal, a nevie, ako by jej ich mohol vyberať na adrese u jej rodičov a na adrese Mestská časť Košice - Západ. Žalovaná tvrdí, že jej mal zabezpečiť bytovú náhradu, čo aj spravil, pristúpil totiž na jej návrh a umožnil jej bývať v byte do 30.06.2019. Náhradné bývanie jej zabezpečil, to neznamena, že ho mal aj zaplatiť. Uviedol, že žalovaná si protirečí, keď tvrdí, že jej nebola zabezpečená náhrada bývania a predložila na súd čestné prehlásenie rodičov, ktorí tvrdia, že mohla bývať u nich v byte.

16. Žalovaná v odvolacej replike sa v celom rozsahu pridrižovala argumentácie, ktorú prezentovala v podanom odvolaní. Zotrvála na vyjadrení, že od 01.02.2019 sporný byt žalobcu neužívala a nezdržiavala sa v ňom. Dôvodom bol incident so žalobcom z predchádzajúceho dňa 30.01.2019, kedy žalobca privolať hliadku PZ do bytu z dôvodu, že s ním ich maloletý syn odmietol odísť. Skutočnosť, že počnúc 01.02.2019 byt neužívala, v konaní preukázala čestným vyhlásením svojich rodičov I. N. a N. N., na ktoré súd nijako nerefletoval. Odmietla tvrdenie žalobcu o účelovosti čestných vyhlásení jej rodičov. Opätovne pripomenula, že byt žalobcu slúžil v spornom období výlučne na realizáciu styku žalobcu s ich maloletým synom, pričom za tým účelom mal žalobca do bytu samozrejme prístup, v byte mal ich syn svoje oblečenie, hračky a podobne. Za nepravdivé považovala tvrdenie žalobcu, že ju vopred informoval o výmene zámku v spornom byte v marci 2019, čo preukázal doloženou komunikáciou. Uviedla, že ju o tom vyrozumel až dodatočne. Žalobca v marci 2019 rozhodne disponoval prístupom do svojho bytu, keďže v roku 2016 mu zaslala kľúč poštou, o čom na pojednávaní 03.12.2020 predložila súdu dôkaz. Má teda za to, že žalobca do bytu prístup mal, rovnako mal vedomosť o tom, že byt už so synom neužíva, keďže bývali v byte na Č. ulici, pričom žalobca využil túto situáciu a zámok vymenil, čím zamedzil prístup k osobným veciam, ktoré tam so synom mali. Nie je pravdivé tvrdenie žalobcu, že nedisponoval prístupom do bytu, ani v neskoršom období, poukázala na to, že žalobca dňa 04.03.2019 privolať do bytu opätovne hliadku PZ a vzniknutú situáciu využil na to, aby jej zo zväzku kľúčov vzal kľúč od bytu, o čom nepochybne existuje záznam v podobe jej výpovede na polícii. Rovnako nie je zrejme, ako sa žalobca mohol do bytu dostať dňa 15.06.2019, ktorý dátum špecifikoval sám žalobca, keď ako uviedol, kľúčmi nedisponoval. Nesúhlasila s tvrdením žalobcu, že jej zabezpečil bytovú náhradu tým, že jej umožnil bývať v jeho byte do 30.06.2019. K otázke výšky nájomného sa podrobne vyjadrila v rámci svojho odvolania a na tejto argumentácii zotrvala. Vyjadrila sa k doručovaniu zásielok na adresu trvalého pobytu jej rodičov do obce N. W. a k nemožnosti vyberať tieto zásielky. Uviedla, že jediným cieľom, ktorý žalobca sledoval, je umelé produkovanie dôkazov na plánované súdne konanie, ktoré chcel žalobca s ňou viesť, rozhodne nesledoval záujem konštruktívne riešiť spornú otázku medzi nimi k spokojnosti oboch strán. Z uvedeného dôvodu navrhla odvolaciemu súdu rozhodnúť tak, ako bolo uvedené v petite jej odvolania.

17. Žalobca nevyužil právo na podanie odvolacej dupliky.

18. Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd (§ 34 Civilného sporového poriadku, ďalej len CSP) prejednal odvolanie žalovanej ako podané včas oprávnenou osobou proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné, bez nariadenia odvolacieho pojednávania v zmysle ustanovenia § 385 ods. 1 CSP a contrario v rozsahu vyplývajúcom z ustanovenia § 379 a § 380 CSP a z hľadísk uplatnených odvolacích dôvodov (§ 365 ods. 1 písm. f/, h/ CSP) a dospel k záveru, že odvolanie žalovanej nie je dôvodné.

19. Rozsudok je vo výroku I. a súvisiacom výroku III. vecne správny, preto ho odvolací súd v zmysle ustanovenia § 387 ods. 1 CSP v tomto rozsahu potvrdil.

20. Rozsudok bol verejne vyhlásený na Krajskom súde v Košiciach dňa 29.06.2021 o 10.00 hod. v pojednávacej miestnosti č. dverí 202, 2. poschodie, pričom miesto a čas verejného vyhlásenia rozhodnutia boli zverejnené dňa 22.6.2021 na úradnej tabuli Krajského súdu v Košiciach v zmysle ustanovenia § 219 ods. 1, 3 CSP, § 378 ods. 1 CSP a § 385 ods. 1 CSP a contrario.

21. Žalovaná namietala odvolací dôvod podľa ustanovenia § 365 ods. 1 písm. f/ CSP, t. j. že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a § 365 ods. 1 písm. h/ CSP, t. j., že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

22. Odvolací dôvod podľa § 365 ods.1 písm. f/ CSP sa týka chyby v zisťovaní skutkového stavu vecí súdom prvej inštancie spočívajúcej v tom, že skutkové zistenie, ktoré bolo podkladom pre jeho rozhodnutie je nesprávne, lebo nemá oporu vo vykonanom dokazovaní, pričom medzi chybami skutkového zistenia a chybami právneho posúdenia je úzka vzájomná súvislosť, keďže príčinou nesprávnych (v zmysle nedostatočných) skutkových zistení môže byť chybný právny názor, v dôsledku ktorého zisťoval iné skutočnosti, príp. zisteným skutočnostiam prisudzoval iný právny význam. Skutkové zistenie nezodpovedá vykonaným dôkazom, ak výsledok hodnotenia dôkazov nie je v súlade s § 191 CSP a to vzhľadom na to, že buď vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov strán sporu nevyplývali, ani inak nevyšli počas konania najavo alebo opomenul rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané alebo vyšli počas konania najavo. Nesprávne sú i také skutkové zistenia, ktoré súd založil na chybnom hodnotení dôkazov. Ide o situáciu, keď je logický rozpor v hodnotení dôkazov, príp. poznatkov, ktoré vyplývajú z prednesov strán sporu alebo ktoré vyšli najavo inak, z hľadiska závažnosti (dôležitosti), zákonnosti, pravdivosti, event. vierohodnosti alebo, keď výsledok hodnotenia dôkazov nezodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z § 191-§ 194 CSP.

23. K odvolaciemu dôvodu v zmysle ust. § 365 ods. 1 písm. h/ CSP odvolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav, t. zn. vyvodzuje zo skutkového zistenia aké práva a povinnosti majú strany sporu podľa príslušného právneho predpisu. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav (skutkové zistenie), pričom o mylnú aplikáciu právnych predpisov ide, ak použil iný právny predpis, než ktorý mal správne použiť alebo aplikoval správny predpis, ale nesprávne ho vyložil.

24. Odvolací súd dospel k záveru, že tieto odvolacie dôvody v potvrdenej časti nie sú naplnené.

25. Rozhodnutiu súdu v potvrdenej časti nemožno vytknúť nedostatočné zistenie skutkového stavu, ani že by vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov sporových strán nevyplývali a ani nevyšli za konania najavo, že by opomenul niektoré rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané, alebo že by v jeho hodnotení dôkazov bol logický rozpor, prípadne, že by výsledok jeho hodnotenia dôkazov nezodpovedal tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z § 192, § 193 a § 205 CSP alebo že by na zistený skutkový stav aplikoval nesprávne zákonné ustanovenia alebo použité zákonné ustanovenia nesprávne vyložil. Rozsudok v napadnutých výrokoch nie je ani nepreskúmateľný a nebola zistená ani iná vada, ktorá by mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

26. Súd prvej inštancie vykonal dokazovanie v rozsahu dostatočnom pre úplné zistenie skutkového stavu, vykonanie ďalších dôkazov nebolo potrebné. Vykonané dôkazy vyhodnotil podľa svojej úvahy v súlade s ust. § 191 ods. 1,2 CSP, teda každý dôkaz jednotlivito a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti,

prítom prihládol na všetko, čo vyšlo počas konania najavo. Z týchto dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam a zo zisteného skutkového stavu vyvodil aj správny právny záver, pričom rozsudok aj náležite odôvodnil, preto odvolací súd jeho rozsudok v napadnutých výrokoch ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

27. Správne, presvedčivé a zákonu zodpovedajúce sú aj dôvody rozsudku v potvrdenej časti, s ktorými sa odvolací súd stotožňuje a na tieto odkazuje. Ani počas odvolacieho konania nevyšli najavo také skutočnosti, ktoré by odôvodňovali iné rozhodnutie vo veci. Ani odvolacie námietky žalovanej nemali vplyv na vecnú správnosť rozsudku v potvrdenej časti a nie sú spôsobilé prívodiť zmenu napadnutého rozsudku v potvrdenej časti.

28. Žalovaná vo svojom odvolaní (v jeho podstatnej časti) len zopakovala svoje námietky a argumenty uvedené už v odpore a prednesené pred súdom prvej inštancie, s ktorými sa v odôvodnení svojho rozhodnutia súd prvej inštancie dôsledne vypořiadal aj s tým, prečo na ne neprihládol.

29. Na zdôraznenie vecnej správnosti napadnutého rozsudku a k odvolacím námietkam žalovanej odvolací súd uvádza nasledovné:

30. Podľa ust. § 451 ods. 1 Občianskeho zákonníka, kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať.

31. Podľa ust. § 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka, bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

32. Bezdôvodné obohatenie je v Občianskom zákonníku konštruované ako záväzkový právny vzťah medzi tým, kto sa na úkor iného obohatí, a tým, na úkor koho došlo k bezdôvodnému obohateniu.

33. Z vyššie citovaných zákonných ustanovení vyplýva, že bezdôvodným obohatením je aj majetkový prospech získaný bez právneho dôvodu, teda v prípade užívania veci vo vlastníctve iného bez nájomnej alebo inej zmluvy, oprávňujúcej tretiu osobu užívať cudziu vec.

34. Pre posúdenie základu predmetu sporu (vydanie bezdôvodného obohatenia) bolo podstatné, že žalobca je výlučným vlastníkom bytu č. 8 na ulici N. XX G. R.. V predmetnom byte bývali spolu so žalovanou po uzavretí manželstva. Predmetom sporu bola skutočnosť, či žalovaná po rozvode užívala naďalej byt vo vlastníctve žalobcu, či na prípadné užívanie mala právny dôvod a či uhrádzala platby za byt.

35. Nebolo spornou skutočnosťou, že manželstvo strán sporu bolo právoplatne rozvedené dňa 06.01.2019.

36. Súd prvej inštancie postupoval vecne správne, ak najprv skúmal, či žalovanej po rozvode manželstva strán sporu vzniklo v byte vo vlastníctve žalobcu právo bývania k bytu.

37. Súd dospel k záveru, že žalovanej po rozvode manželstva strán sporu nevzniklo v byte vo vlastníctve žalobcu ani odvodené právo bývania k bytu v jeho vlastníctve a ani právo na zabezpečenie náhradného ubytovania zo strany žalobcu.

38. Aj keď súd prvej inštancie dospel v otázke zabezpečenia náhradného ubytovania zo strany žalobcu pre žalovanú k nesprávnemu právnemu záveru, nemá tento záver vplyv na rozhodnutie súdu o tom, že na jej strane vzniklo bezdôvodné obohatenie, ktoré je povinná žalobcovi vydať.

39. Rozhodovacou praxou súdov už bola ustálená predmetná otázka a to tak, že nárok na bytovú náhradu rozvedeného manžela, ktorému rozvodom manželstva zanikol právny dôvod užívania bytu vo vlastníctve druhého manžela, a ktorý je preto povinný byt vypratať, nie je v Občianskom zákonníku síce výslovne upravený, to však neznamená, že rozvedenému manželovi v takom prípade bytová náhrada nepatrí.

40. Z uznesenia NS SR sp. zn. 3 M Cdo 19/2019 zo dňa 03.02.2011 vyplýva, že „Fyzická osoba môže svoje bytové potreby uspokojovať trvalým spôsobom buď ako vlastník bytu v bytovom dome (viď zákon č. 182/1993 Z.z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov) alebo ako vlastník domu, v ktorom sa byt nachádza (viď § 126 Občianskeho zákonníka), alebo ako nájomca bytu (viď § 685 a nasl. Občianskeho zákonníka) alebo ako nájomca obytnej miestnosti v zariadeniach určených na trvalé bývanie (viď § 717 a nasl. Občianskeho zákonníka) alebo ako oprávnený z vecného bremena, obsahom ktorého je oprávnenie užívať byt (viď § 151u Občianskeho zákonníka). Osobitným spôsobom sú uspokojované bytové potreby tých, ktorí sami síce nie sú spomenutými vlastníkmi, nájomcami či oprávnenými z vecného bremena, no napriek tomu, so zreteľom na existenciu ich rodinnoprávneho (napr. manželského) vzťahu k oprávnenému subjektu, sú oprávnení uspokojovať svoje bytové potreby v byte tak, že svoje právo odvodzujú od vlastníka, nájomcu alebo oprávneného z vecného bremena. Takýto odvodený právny vzťah, obsahom ktorého je len určitý vymedzený podiel na tých právach a povinnostiach, ktoré patria osobe, uspokojujúcej svoje bytové potreby na základe neodvodeného právneho vzťahu, môže zaniknúť jednak počas trvania právne relevantného rodinnoprávneho vzťahu (napr. zánikom vlastníctva toho, od koho je odvodzované právo bývať v byte), jednak spolu so zánikom tohto rodinnoprávneho vzťahu (napr. rozvodom). Najvyšší súd poznamenáva, že k podstate odvodeného „práva bývania“ sa vyjadril napríklad v rozsudku sp. zn. 4 Cdo 77/1997. Občiansky zákonník tieto odvodené spôsoby uspokojovania bytových potrieb fyzických osôb výslovne neupravuje, zo žiadneho jeho ustanovenia však nemožno vyvodiť, že by ich neuznával alebo nepovažoval za právne relevantné. Osobám, ktoré sú v určitom rodinnoprávnom vzťahu s priamym (neodvodeným) subjektom oprávneným v byte bývať, poskytuje v niektorých prípadoch ochranu tým, že so vznikom tohto rodinnoprávneho vzťahu spája vznik spoločného práva oprávňujúceho ich bývať v byte (viď napr. § 704 Občianskeho zákonníka), pre prípad zániku ktorého zároveň stanovuje určité podmienky, za ktorých patrí bytová náhrada tomu, kto je povinný sa z bytu vystáhnovať a byt vypratať. V iných prípadoch síce so vznikom rodinnoprávneho vzťahu priamo nespája vznik spoločného práva oprávňujúceho bývať v byte (napr. pri služobnom byte právo spoločného nájmu), napriek tomu však poskytuje ochranu tým, že pre prípad zániku rodinnoprávneho vzťahu priznáva odvodeným oprávneným subjektom právo na bytovú náhradu (viď § 713 Občianskeho zákonníka). Právny poriadok výslovne neupravuje postavenie toho, kto trvalo uspokojuje bytové potreby bývaním v byte z titulu existencie rodinnoprávneho vzťahu s vlastníkom bytu alebo domu, v ktorom sa byt nachádza; výslovne nie sú upravené ani právne následky zániku rodinnoprávneho vzťahu na práva a povinnosti odvodeného užívateľa bytu Keďže § 853 ods. 1 Občianskeho zákonníka stanovuje, že občianskoprávne vzťahy, pokiaľ nie sú osobitne upravené ani týmto ani iným zákonom, sa spravujú ustanoveniami tohto zákona (t.j. Občianskeho zákonníka), ktoré upravujú vzťahy obsahom aj účelom im najbližšie, bolo potrebné posúdiť, či na predmetný právny vzťah nemožno analogicky aplikovať niektoré z ustanovení tohto zákonníka. Podľa názoru dovolacieho súdu niet vo všeobecnosti žiadneho dôvodu, pre ktorý by bývalý manžel, ktorý užíval byt v rodinnom dome patriacom druhému manželovi, mal mať po rozvode manželstva horšie (nevýhodnejšie) právne postavenie ako manžel, ktorý naďalej užíva služobný byt s jeho nájomcom. Ak je v tom právnom vzťahu, ktorý je Občianskym zákonníkom výslovne upravený (§ 713 ods. 1 Občianskeho zákonníka) chránený bývalý manžel do tej miery, že nie je povinný sa z bytu vystáhnovať, dokiaľ mu nie je zabezpečená bytová náhrada, treba mu analogicky (§ 853 ods. 1 Občianskeho zákonníka) priznať rovnaké právne postavenie a tomu zodpovedajúcu ochranu aj v právnom vzťahu výslovne Občianskym zákonníkom alebo iným zákonom neupravenom, ktorý je mu obsahom a účelom najbližší. V právnom vzťahu, ktorý je upravený v § 713 ods. 1 Občianskeho zákonníka, je bývalý manžel chránený tým, že je mu priznaná bytová náhrada. Obdobná ochrana preto patrí aj bývalému manželovi bývajúcemu v dome vlastnicky patriacom jeho bývalému manželovi (prípadne jeho právnenému nástupcovi). Najvyšší súd dodáva, že na rovnakých právnych záveroch spočívajú už jeho skoršie rozsudky - viď napríklad rozsudok z 27. januára 2000 sp. zn. 3 Cdo 43/1999 (ktorý bol publikovaný v časopise Zo súdnej praxe pod č. 39/2000) a tiež rozsudok z 27. apríla 2000 sp. zn. 1 Cdo 72/1999 či sp. zn. 4Cdo/77/1997.“

41. Aj keď rozhodnutia NS ČR nepatria medzi rozhodnutia, ktoré možno zahrnúť do ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu (uznesenie NS SR sp. zn. 6Cdo 29/2017 z 24.01.2018), odvolací súd na podporu svojho záveru o nároku na bytovú náhradu rozvedeného manžela, ktorého právny dôvod užívania bytu bol, rovnako ako v prípade manžela užívajúceho byt v dome vo vlastníctve druhého z manželov, za trvania manželstva odvodený od existencie manželstva a ktorému rozvodom tento právny dôvod bývania zanikol, poukazuje aj na nižšie uvedené rozhodnutia NS ČR, s obsahom ktorých sa stotožňuje a ktoré iba potvrdzujú rozhodovaciu líniu v tomto smere.

42. V rozsudku Najvyššieho súdu ČR zo 7. júna 2006, sp. zn. 26 Cdo 1544/2005 sa uvádza: „Manžel, ktorý za trvania manželstva užíva byt v dome, ktorého vlastníkom je druhý z manželov, odvodzuje svoje právo v tomto byte bývať od existujúceho rodinnoprávneho vzťahu (porovnaj správu uverejnenú v Zbierke súdnych rozhodnutí a stanovísk, ročník 1978, pod por. č. 14), lebo obsah tohto vzťahu je okrem iného tvorený povinnosťou manželov žiť spolu (§ 18 zákona o rodine) a vzájomnou vyživovacou povinnosťou manželov (§ 71 zákona o rodine). Na tomto základe má manžel - nevlastník právo bývať so svojím manželom v byte nachádzajúcom sa v dome vo vlastníctve druhého manžela a druhý manžel (vlastník) má povinnosť mu toto bývanie (užívanie bytu) umožniť. Rozvodom manželstva uvedený právny dôvod bývania zaniká a manžel (vlastník) sa môže domáhať vypratania bytu podľa § 126 ods. 1 OZ. Nárok na bytovú náhradu rozvedeného manžela, ktorému rozvodom manželstva zanikol právny dôvod užívania bytu vo vlastníctve druhého manžela, a ktorý je preto povinný byť vypratať, nie je v Občianskom zákonníku výslovne upravený, to však neznamená, že rozvedenému manželovi v takom prípade bytová náhrada nepatrí. Jeho právne postavenie pri zániku jeho právneho dôvodu bývania, musí byť posúdené analogicky (§ 853 OZ) podľa toho ustanovenia Občianskeho zákonníka, ktoré upravuje právne vzťahy svojím obsahom a účelom najbližšie. Týmto ustanovením je § 713 ods. 1 OZ upravujúci nárok na bytovú náhradu rozvedeného manžela, ktorého právny dôvod užívania bytu bol, rovnako ako v prípade manžela užívajúceho byt v dome vo vlastníctve druhého z manželov, za trvania manželstva odvodený od existencie manželstva a ktorému rozvodom tento právny dôvod bývania zanikol.“

43. Najvyšší súd ČR sa touto právnou otázkou zaoberal opakovane vo svojich rozhodnutiach, napr. sp. zn. 26 Cdo 2175/98 zo dňa 29.04.1999, sp. zn. 26 Cdo 813/1999 zo dňa 29.08.2000 (uverejnenom pod č. 118 v časopise Soudní judikatura č. 10/2001), sp. zn. 26 Cdo 1801/2000 zo dňa 14.12.2000, sp. zn. 26 Cdo 839/2001 zo dňa 08.01.2001, sp. zn. 26 Cdo 2962/99 zo dňa 17.01.2001, uverejnených pod C 16 a C 46 v Souboru rozhodnutí Nejvyššího soudu, sazek. 1. Z dôvodov uvedených v odôvodnení rozhodnutia NS ČR sp. zn. 26 Cdo 1544/2005 sa nemal dôvod odchyliť od rozhodovacej praxe ani v uvedenej právnej veci.

44. Z uvedeného vyplýva, že zánikom manželstva strán sporu t. j. dňom 06.01.2019 žalovanej zanikol právny dôvod bývania v byte žalobcu (za trvania manželstva odvodený od existencie manželstva) a žalobcovi vzniklo právo domáhať sa od žalovanej vypratania bytu, avšak použitím analógie (§ 713 ods. 1 OZ) žalovaná nebola povinná sa z bytu vysťahovať, dokiaľ jej nebol zabezpečený primeraný náhradný byt.

45. Otázka vysťahovania sa z bytu a otázka bytovej náhrady však nie je predmetom tohto sporu, ale je predmetom sporu o vypratanie bytu, kde by mala byť riešená aj otázka zabezpečenia bytovej náhrady. Z obsahu spisu je však zrejmé, že žalovaná sa z bytu odsťahovala dobrovoľne.

46. Právne posúdenie tejto otázky však nemá vplyv na to, že aj keď žalovaná mala právo bývať v byte žalobcu až do zabezpečenia bytovej náhrady, bola povinná uhrádzať príslušné platby za byt. Ako správne uviedol súd prvej inštancie, ak by mala zabezpečené náhradné ubytovanie napríklad formou nájmu bytu, žalovaná by bola povinná uhrádzať trhovú cenu nájmu prenajímateľovi bytu.

47. Z vyššie uvedených dôvodov na strane žalovanej za rozhodné obdobie vzniklo bezdôvodné obohatenie ako majetkový prospech získaný plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol (zanikol).

48. Následne bolo dôležité ustáliť časový úsek, kedy žalovaná užívala byt žalobcu a zodpovedať otázku, či žalovaná predmetný byt aj skutočne užívala.

49. K odvolacej námietke žalovanej, že súd nesprávne vymedzil časový úsek, v rámci ktorého mala žalovaná užívať byt žalobcu, odvolací súd uvádza, že táto nie je dôvodná.

50. Vyhodnotením jednotlivých listinných dôkazov jednotlivo ako aj vo vzájomnej súvislosti súd prvej inštancie dospel k správneému záveru o vymedzení predmetného časového obdobia.

51. Z listinných dôkazov založených v súdnom spise a zvlášť z emailovej komunikácie zo dňa 01.03.2019 predloženej žalovanou aj žalovaným totiž vyplýva, že žalovaná užívala byt aj po rozvode manželstva, teda od 06.01.2019. V uvedenej správe totiž apeluje na žalobcu, že nie je objektívne spôsobilá zabezpečiť si iné bývanie a byt z uvedeného dôvodu vypratať. Uvádza, že je potrebné okrem jej

záležitostí zabezpečiť aj záležitosti maloletého syna, napríklad, aby mohol dokončiť povinnú predškolskú prípravu v materskej škole, ktorú navštevuje, preto žiadala lehotu na vypratanie do 30.06.2019. Ak by teda žalovaná byt neužívala, nemala by dôvod žiadať dlhšiu lehotu na vypratanie predmetného bytu.

52. Logický rozpor je aj v tvrdení žalovanej, že jej rodičia poskytli bývanie od februára 2019, čo je obsahom čestných vyhlásení predložených žalovanou.

53. Ak by mala žalovaná zabezpečené bývanie týmto spôsobom od februára 2019, nežiadala by v emailovej komunikácii so žalobcom prebiehajúcej od 01.03.2019 do 07.03.2019 o dlhšiu lehotu na vypratanie bytu z dôvodu, že nie je objektívne spôsobilá si zabezpečiť iné bývanie.

54. Tvrdenia žalovanej sú tak vo vzájomnom rozpore a v rozpore s predloženými listinnými dôkazmi, pričom uvedenú emailovú komunikáciu predložila aj samotná žalovaná (nielen žalobca).

55. Rovnako v rozpore s tvrdeniami žalovanej o tom, že byt neužívala, sú listinné dôkazy predložené žalovanou, a to SIPO za mesiace 01 až 05/2019. Ak by predsa žalovaná byt neužívala, nemala by dôvod uhrádzať platby za elektrinu, plyn či RTVS za uvedené obdobie.

56. Čo sa týka termínu 15.06.2019, dokedy mala žalovaná byt užívať, tento bol ustálený súdom na základe výpovede žalobcu na pojednávaní dňa 03.12.2020, ktorú žalovaná nerozporovala.

57. Nedôvodná je aj odvolacia námietka žalovanej týkajúca sa nesprávneho záveru súdu o tom, že žalobca byt až do 15.06.2019 neužíval.

58. Odvolací súd sa stotožnil so záverom súdu prvej inštancie o tom, že nebolo preukázané užívanie bytu žalobcom v spornom období. Žalobca listinnými dôkazmi preukázal, že spory vo vzájomných vzťahoch medzi stranami sporu existovali minimálne od apríla 2016, a žalobca z dôvodnej obavy z možného obvinenia žalovanou v trestnom konaní opustil spoločnú domácnosť. O týchto skutočnostiach svedčia listiny a to zápisnica o výsluchu pred OOPZ Košice zo dňa 11.04.2016, rozhodnutie Okresného úradu Košice zo dňa 07.10.2016. Opustenie spoločnej domácnosti žalobcom dňa 03.04.2016 potvrdila aj samotná žalovaná v konaní o rozvod manželstva, čo vyplýva z rozsudku o rozvode manželstva.

59. Žalovaná však nepredložila súdu žiaden dôkaz o tom, že žalobca v spornom období byt užíval. Aj keď tvrdila, že žalobca v byte prespáva, požíva potraviny, a pod., svoje tvrdenia žiadnym spôsobom nepreukázala (napríklad fotografiami).

60. Ak žalovaná v odvolaní tvrdí, že žalobca byt užíval a svoje tvrdenie opiera o to, že žalobca vymenil zámok na dverách, nie je táto námietka dôvodná.

61. V konaní bolo totiž listinnými dôkazmi preukázané, a vyplýva to z obsahu upovedomenia poškodeného o odložení veci zo dňa 10.04.2019, že aj keď žalobca dňa 01.03.2019 vymenil zámok na dverách, tak žalovaná následne 04.03.2019 zámok vymenila, a teda zamedzila tak žalobcovi prístup do bytu.

62. Rovnako to bolo aj v roku 2016, keď žalobca dňa 01.09.2016 vymenil zámok na dverách, pričom žalovaná následne 02.09.2016 vymenila zámok. Uvedené vyplýva zo zápisnice o trestnom oznámení OO PZ Košice - Západ zo dňa 09.09.2016.

63. Uvedené listinné dôkazy jednotlivo ale aj vo vzájomnej súvislosti svedčia o tom, že žalobca v spornom období nemal prístup do bytu vo svojom vlastníctve, a preto byt užívať ani nemohol.

64. Pokiaľ žalovaná tvrdí, že súd neprihliadol na dôkaz a to, že zaslala žalobcovi v roku 2016 list doporučenou formou spolu s kľúčom a prihliadol na nepodložené tvrdenie žalobcu, že doručeními kľúčmi sa nevedel dostať do bytu, k tomu odvolací súd poznamenáva, že súd hodnotí dôkazy podľa svojej úvahy. Aj podľa názoru odvolacieho súdu skutočnosť, že žalovaná doručila žalobcovi kľúč ešte neznamená, že sa jednalo skutočne o kľúč od dverí bytu žalobcu. Jej tvrdenie tak zostalo v rovine tvrdenej no nie preukázanej skutočnosti, rovnako ako aj tvrdenie žalobcu, že sa nejednalo o kľúč od bytu.

65. Žalovaná sa nestotožnila so záverom súdu prvej inštancie ohľadne ustálenia výšky bezdôvodného obohatenia.

66. Odvolací súd má za to, že táto odvolacia námietka žalovanej nie je dôvodná.

67. Súd prvej inštancie postupoval vecne správne, ak výšku uplatneného nájmu posudzoval s prihliadnutím na ponuky realitných kancelárií. Uvedený postup je obvyklý v praxi súdov vtedy, keď je potrebné ustáliť výšku nájmu, prípadne cenu nehnuteľností. Až v prípade, že strana sporu nesúhlasí s takto prezentovanou výškou, v tomto prípade nájmu, pristúpi súd k postupu podľa ust. § 206 CSP a vyžiada odborné vyjadrenie od odborne spôsobilej osoby, ak je potrebné posudzovať skutočnosti, na ktoré treba odborné znalosti. V prípade, že pre zložitosť posudzovaných otázok nepostačuje postup podľa § 206 CSP, súd na návrh nariadi znalecké dokazovanie a ustanoví znalca. Okrem toho, civilný sporový poriadok v súlade s ust. § 209 umožňuje stranám sporu predložiť súkromný znalecký posudok bez toho, aby znalecké dokazovanie nariadil súd.

68. V prejednávanom spore žalovaná namietala výšku nájmu, v odpore uviedla, že ponuky realitných kancelárií nemajú právne relevantnú výpovednú hodnotu. Mala za to, že na účely konania je výšku nájomného schopný určiť iba znalec vo forme vypracovania znaleckého posudku. V priebehu sporu však žalovaná nepodala návrh na nariadenie znaleckého dokazovania a ustanovenie znalca, a navyše ani nepredložila súkromný znalecký posudok, ktorým by preukázala nedôvodnosť uplatneného nároku žalobcu. Jej tvrdenia zostali iba v rovine nepreukázaných tvrdení.

69. Odvolací súd sa nestotožnil ani s odvolacou námietkou žalovanej o nesprávnom určení výšky nájmu, ak súd vychádzal z trhových cien, ako aj s námietkou, že súd neprihliadol na to, že vyživovacia povinnosť voči synovi bola súdom znížená kvôli tomu, že žalobca uhrádza hypotéku a náklady za byt.

70. Súd prvej inštancie postupoval vecne správne, ak pri ustálení výšky nájmu vychádzal z trhových cien. Pri uzatváraní nájomných zmlúv ale aj kúpno-predajných zmlúv sa vychádza z aktuálneho dopytu a ponuky na trhu s nehnuteľnosťami, a uzatvorenie zmlúv (a ich obsah) je tak na zmluvnej voľnosti zmluvných strán. V praxi sa často vyskytujú prípady, keď trhovú cenu nehnuteľností nezodpovedá jej skutočnej hodnote (je vyššia alebo nižšia), a to práve z dôvodu, že cena nehnuteľností sa odvíja od dopytu po nehnuteľnostiach na realitnom trhu.

71. Súd správne od trhovej ceny nájmu odpočítal sumu zodpovedajúcu zálohovým platbám za správu bytu a médiá, nakoľko ich úhrada mimo výšky nájmu z ponuky realitnej kancelárie nevyplývala. Ustálil tak cenu nájmu v spornom období na sumu 2.123 €.

72. Zároveň súd z uplatnenej sumy odpočítal sumu zodpovedajúcu sume, ktorú by musel prispievať žalobca na maloleté dieťa strán sporu (jednu štvrtinu nákladov t. j. 530,75 €), ktoré byt užívalo spolu so žalovanou. Týmto spôsobom zohľadnil skutočnosť, že vyživovacia povinnosť otca na maloleté dieťa bola pri rozvodovom konaní znížená z dôvodu, že žalobca uhrádza hypotéku a náklady za byt. Ustálil tak výšku bezdôvodného obohatenia na sumu 1.593,50 €.

73. Rovnako pri ustálení výšky bezdôvodného obohatenia súd prihliadol aj na platby realizované žalovanou v spornom období vo výške 92,96 €.

74. Súd prvej inštancie tak vecne správne ustálil výšku bezdôvodného obohatenia na sumu 1.500,50 € a v prevyšujúcej časti návrh zamietol.

75. Vecne správne rozhodol súd aj o príslušenstve pohľadávky, keď začiatok omeškania žalovanej odvodil od výzvy zo dňa 25.06.2019, ktorá nebola vyzdvihnutá v odbernej lehote, t. j. do 09.08.2019.

76. Nedôvodná je námietka žalovanej týkajúca sa nesprávnej aplikácie ust. § 451 OZ, ako aj jej stanovisko, že súd mal posúdiť nárok žalobcu v rovine jeho rozporu s dobrými mravmi podľa ust. § 3 ods. 1 OZ.

77. Ako bolo vyššie odôvodnené, zánikom manželstva strán sporu t. j. dňom 06.01.2019 žalovanej zanikol právny dôvod bytania v byte žalobcu (za trvania manželstva odvodený od existencie manželstva)

a žalobcovi vzniklo právo domáhať sa od žalovanej vypratania bytu. Použitím analógie (§ 713 ods. 1 OZ) žalovaná nebola povinná sa z bytu vysťahovať, dokiaľ jej nebol zabezpečený primeraný náhradný byt. Z prezentovaných rozhodnutí (špecifikovaných vyššie) však nevyplýva, že by manžel, ktorý užíva byt vo vlastníctve druhého manžela po rozvode manželstva, mal právo užívať byt, kým mu bude zabezpečený primeraný náhradný byt, bezodplatne.

78. Z uvedených dôvodov na strane žalovanej za rozhodné obdobie vzniklo bezdôvodné obohatenie ako majetkový prospech získaný plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol (zanikol).

79. Dobré mravy (boni mores) patria k zásadám súkromného práva, bývajú užívané ako kritérium obmedzujúce výkon subjektívnych práv. Dobré mravy, ktoré sú zákonným pojmom a teda majú funkciu normotvornú, nie sú zákonom definované. Ich obsah spočíva vo všeobecne platných normách morálky, pri ktorých je daný všeobecný záujem ich rešpektovania.

80. Skutočnosť, či došlo k správaniu, ktoré možno označiť za porušenie dobrých mravov je potrebné skúmať na základe princípu vzájomnosti. To znamená, že sa zisťuje, či sa jedna zo strán nespráva voči druhej v rozpore s dobrými mravmi a či práve jej správanie nie je príčinou nevhodného správania.

81. V prejednávanom spore z listín tvoriacich obsah spisu vyplýva, že vzťahy strán sporu sú dlhodobo narušené. Každá zo sporových strán disponuje svojim subjektívnym pohľadom na pôvod vzájomných sporov, ktoré objektívne vyústili do rozvodu manželstva.

82. Dôvody, na základe ktorých sa žalovaná domáha posúdenia konania žalobcu ako konania v rozpore s dobrými mravmi, spočívajú v jej subjektívnych dojmach a pocitoch, pričom ňou uvádzané dôvody nemožno podľa názoru súdu vyhodnotiť ako konanie porušujúce dobré mravy.

83. Medzi stranami sporu sa jednalo o spoločensky nežiaducu komunikáciu, ktorá vyvrcholila vzájomnými obvineniami v trestných oznámeniach a nevedla k riešeniu ich problémov konštruktívnym spôsobom.

84. Zároveň odvolací súd poukazuje na to, že aj konanie žalovanej nemožno ponechať nepovšimnuté, keď pri opustení bytu bez dohody o vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva bez vedomia žalobcu odniesla zariadenie bytu.

85. Po posúdení všetkých okolností prejednávaného sporu preto nemožno dospieť k záveru, že nárok žalobcu jednoznačne odporuje základným zásadám morálky a je potrebné ho vnímať ako neetický príp. šikanózný.

86. Zo všetkých vyššie uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok v napadnutom výroku I. a súvisiacom výroku III. o trovách konania, v zmysle ust. § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

87. Žalovaná podala odvolanie aj proti výroku II. rozsudku, ktorým súd v prevyšujúcej časti žalobu zamietol.

88. Podľa ust. § 359 CSP, odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

89. Civilný sporový poriadok v citovanom ust. § 359 upravuje, že odvolanie môže podať iba strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

90. Napadnutým výrokom II. rozsudku súd prvej inštancie žalobu žalobcu voči žalovanej zamietol, teda rozhodol v neprospech žalobcu a zároveň v prospech žalovanej.

91. Podľa ust. § 386 písm. b/ CSP, odvolací súd odmietne odvolanie, ak bolo podané neoprávnenou osobou.

92. Vzhľadom na to, že odvolanie bolo podané žalovanou proti výroku rozsudku, ktorým bolo rozhodnuté v jej prospech, nebola naplnená dikcia ust. § 359 CSP, t.j. odvolanie nebolo podané oprávnenou osobou, preto odvolací súd podľa ust. § 386 písm. b) CSP odvolanie proti rozsudku vo výroku II., odmietol.

93. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 255 ods. 1 CSP a § 262 ods. 1 CSP. Žalobca bol v odvolacom konaní plne úspešný, preto má nárok na plnú náhradu trov odvolacieho konania voči neúspešnej žalovanej. O výške tejto náhrady rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP), zohľadňujúc ustanovenie § 251 CSP.

94. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 posledná veta CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolaateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).